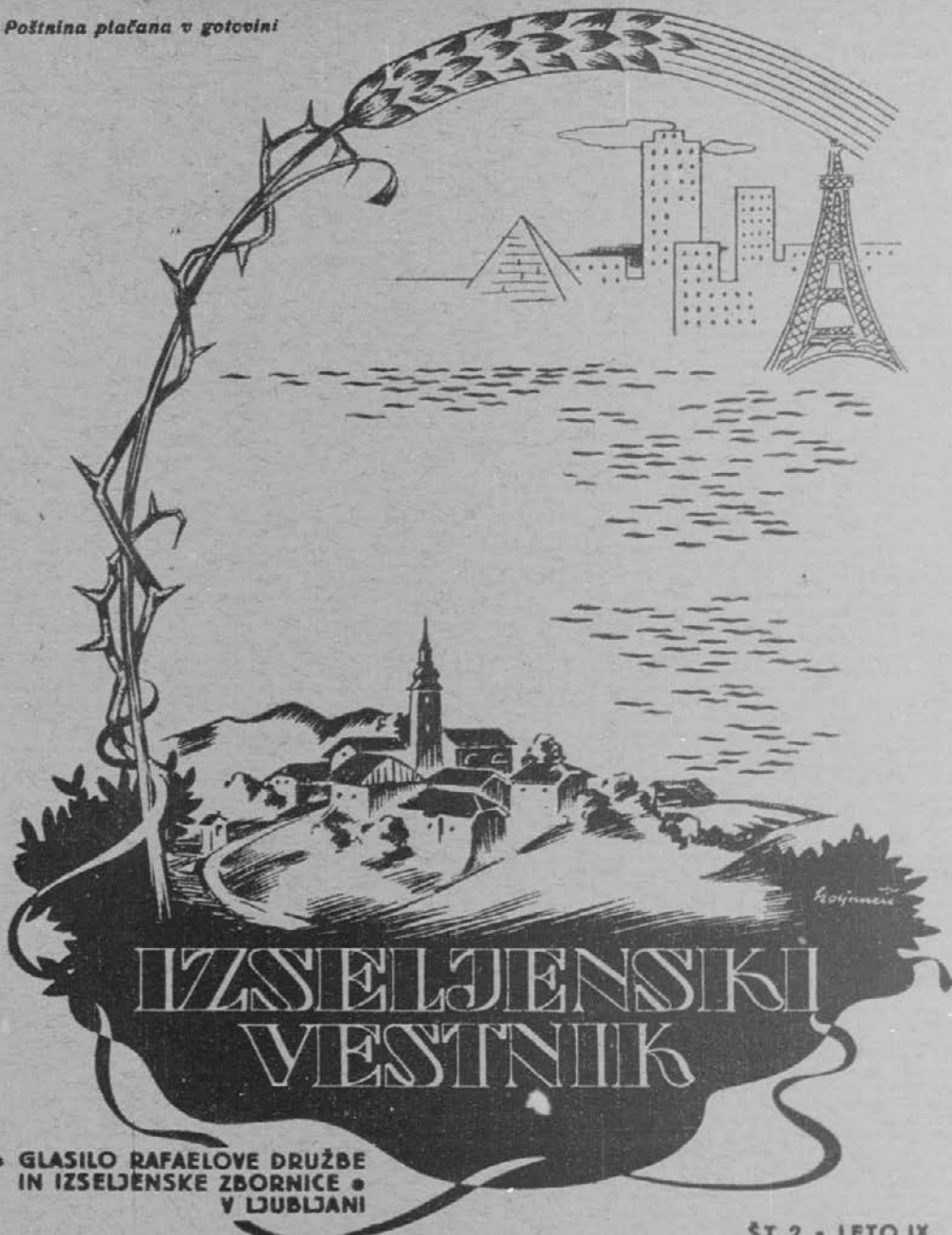

Poština plačana v gotovini

IZSELSKI VESTNIK

• GLASILO RAFAELOVE DRUŽBE
IN IZSELSKE ZBORNICE •
V LJUBLJANI

ŠT. 2 • LETO IX.

1 9 3 9

Izseljenski vestnik izhaja 15. vsakega meseca. — Uredništvo: Ljubljana, Leonišče, telefon 49-77. — Uprava: Tyrševa c. 31/I. v Ljubljani, telefon 40-41. — Naročnina: za Jugoslavijo letno 15 din, za dijake 12 din, za inozemstvo letno: Argentina \$ 3, Belgija 25 Blg. Frs., Francija 20 Frs., Holandija 1 Gold., Italija 15 Lit., Nemčija 2 RM, U. S. A. 50 c. — Oglasi po dogovoru. — Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Maks Blejec. — Odgovorni urednik: Josip Premrov, Ljubljana, Leonišče, telefon 49-77.

Našim naročnikom!

Januarsko številko našega glasila v novi obliki in obleki so prejeli vsi dosednji naročniki z velikim veseljem. Prejeli smo več pohvalnih pisem, ki pričajo, da smo prav zadeli. Do zdaj smo dobili nad 200 novih naročnikov. Nove naročnike toplo pozdravljamo! Vse prav lepo prosimo, da še nadalje agitirajo za list in nam pridobivajo novih naročnikov. Čim bomo dobili še več naročnikov, bomo povečali list na 32 strani, kar je že dolgo naša želja. Za enkrat pa se še borimo s finančnimi težavami. Zato nas pod-

Februarsko številko bomo poslali vsem večjim šolam v Sloveniji in tudi gg. katehetom, da bi skušali glasilo razširiti po šolah. Na eni izmed najrevnejših šol v dravski banovini smo dobili med mladino 70 novih naročnikov. Treba je samo malo dobre volje, pa bo šlo. Za dijake smo znižali naročnino na 12 din na leto. Vse naše šole, ki bodo prejele naše glasilo, toplo prosimo, da si ga naroče. Prav tako pa prosimo tudi gg. katehete, da nas pri delu podpirajo in da nam med mladino pridobijo čim več novih naročnikov.

Urednik.

Kaj pravijo naši izseljenci o „Izseljenskem Vestniku“

Merlebach: — »Čestitam k novi obliki „Izseljenskega Vestnika“. Ljudje so zelo zadovoljni s to obliko... Slika na ovitku je izborna.«

Grims Stanko
izseljenski duhovnik.

»Živel sem mnogo na tujem in vem dobro, kaj pomeni slovenska beseda našim ljudem v grenkem morju tujine. Posebno tistim, ki se morajo boriti, daleč od svojih za vsakdanji kruh. Zato pogumno vztrajajte. Vaš list je poln idealizma in ljubezni. To dvoje pa nikoli ne propade in se nikoli ne izgubi...«

Dr. A. Novačan
generalni konzul.

Obrestujemo vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu z najugodnejšo obrestno mero.
Dajemo posojila vsake vrste.
Kupujemo, prodajamo in posojujemo vrednostne papirje.
Opravljamo vse posle denarnih zavodov.
Dravska banovina jamči z vsem svojim premoženjem in davčno močjo za naše obveznosti.

Ljubljana
Maribor
Celje
Kočevje

H RANILNICA DRAVSKE BANOVINE

ZA SLOVENSKI IZSELJENSKI DOM IN IZSELJENSKO ZBORNICO

P. KAZIMIR ZAKRAJŠEK

Polovico naroda imamo Slovenci izven državnih meja in izven Slovenije v nevarnosti, da se nam izgubi, in če bi se nam res izgubil, smo v nevarnosti tudi mi sami. Družba sv. Rafaela se zato že deset let — rekel bi — z mrzlično naglico in silo trudi, da reši, kar se še rešiti da. Kakor ob povodnji smo, ko dvigajoči se valovi butajo ob hišna vrata in izpodjedajo temelje rodne hiše. Ali se bo dom rešil, ali ga bodo odnesli deroči valovi povodnji! Strašno dejstvo!

Zato ta polovica naroda in naše narodno obrambno rešilno delo nujno potrebuje v Ljubljani doma, kjer naj najdejo prostora predvsem vsi naši izseljenski uradi in izseljenske organizacije in ustanove, da se bodo tu mogočno razvile in razpletle po celem svetu mogočno izžarevanje naše zaskrbljene ljubezni v obliki širokopotezne skrbi za rešitev naše krvi na tujem. Izseljenski dom je postal naša najnujnejša potreba sedanjega časa, dom, kjer naj ima ta naša narodna polovica svoje srce, svoje središče, svoje domače ognjišče, svoj pravi dom.

Družba sv. Rafaela je že na l. slovenskem izseljenskem kongresu krepko podčrtala to misel in vsa leta ni zamudila prilike, da bi jo zopet in zopet znova ne podčrtala in poudarila.

Zlasti se je pa začela čutiti potreba po lastnem domu z lanskim ustanovitvijo Izseljenske zbornice in s preureditvijo celoga našega izseljenskega dela po odsekih z zamisljivo izseljenskega muzeja, izseljenskega arhiva in knjižnice.

Zato je družba stopila pretekli mesec pred naše ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje, pod čigar področje spada naša državna izseljenska zaščita, s prošnjo, da se ta dom tudi ustanovi.

Prejšnji minister za socialno politiko in sedANJI ministrski predsednik g. Dragiša Cvetković je ves čas, odkar je vodil to ministrstvo, pokazal izredno razumevanje za naš izseljenski problem in izredno skrb in ljubezen do naših izseljencev. Zato je posvečal svojo posebno pozornost izseljenskemu oddelku svojega ministrstva, katerega je s pomočjo načelnika

Predsednik vlade g. Dragiša Cvetković.

tega oddelka g. dr. Fedorja Araničkega razvil do izredno živahne in uspešne delavnosti. Družbi sv. Rafaela je pri vsaki priliki pokazal svojo veliko naklonjenost in ji nakljal podporo, upošteval vsikdar njeno delo in njene predloge, kar je veliko pripomoglo k temu, da se je mogla naša Družba razviti do sedanje višine. Naši izseljenci širom sveta so to začutili in se začeli obračati na našo Družbo v vseh svojih težavah in potrebah za posredovanje. Družba je vse te zadeve sporočala sproti ministrstvu, tam našla vsikdar vse upoštevanje in razumevanje in tako dosegala vedno lepše uspehe za naše izseljence. G. minister Cvetković je takoj razumel potrebo in važnost slovenskih izseljenskih duhovnikov in učiteljev, potrebo nacionalne ohranitve naše slovenske mladine v tujini, potrebo socialne in delavske zaščite našega izseljenskega delavstva. Lani je celo sam pohitel v Nemčijo med naše izseljence, ki so ga z veseljem sprejeli in mu dokazali, kako pravilno je delo naše Družbe in kako prav ima naša Družba, ko brani naše izseljenstvo, ki je v veliki večini ohranilo svojo narodno zavest, svojo ljubezen do domovine in naroda.

Dne 26. januarja je sprejel g. minister Cvetković tajnika Družbe sv. Rafaela v spremstvu narodnih poslancev g. Marka Kranjca in g. Franca Bajleca, ki mu je izročil prošnjo, da se izseljenski dom v Ljubljani takoj postavi. G. minister je deputacijo zelo ljubeznivo sprejel in postavitev doma takoj v načelu zagotovil. Priznal je nujno potrebo doma in zagotovil, da se bo njegov izseljenski oddelek takoj lotil dela in začel to vprašanje proučevati in rešiti vse podrobnosti, ki so potrebne kot predpriprava. Prosili smo, da bi dalo njegovo ministristvo Družbi sv. Rafaela potreben denar kot posojilo, da se zagotovi za dom potrebno stavbišče in da se sezida dom, ki naj bi bil reprezentativna stavba z vsemi potrebnimi napravami. Dom mora stati kje v bližini kolodvora. V pritličju naj bi bili lokali za razne potniške agenture in pisarna Družbe sv. Rafaela. V prvem nadstropju naj bi bila čakalnica, kjer bi izseljenski povratniki in turisti našli zavetišče in shajališče za čas čakanja v Ljubljani, izseljenske pisarne, kakor n. pr. izseljenski komisariat, izseljenski banovinski referent i. dr. V drugem nadstropju bi bil izseljenski muzej, arhiv in knjižnica, poleg tega pa tudi sobe za razne narodno-obrambne organizacije. V tretjem nadstropju bi bile morda pa sobice ali manjša stanovanja za izseljenske povratnike, ki nimajo nikogar, kjer bi našli svoje zavetje.

Pri tej priliki je Družba sv. Rafaela g. ministru izročila tudi prošnjo za pravilno ureditev izseljenske zbornice, ki je zopet zelo važna ustanova za vse naše izseljensko skrbstvo.

Narodni poslanec g. dr. Bajlec mu je pa izročil še prošnjo za ureditev vprašanja naših sezonskih izseljencev, ki tudi kriči po rešitvi.

Družba sv. Rafaela se ministru g. Cvetkoviću kar najiskreneje zahvaljuje za njegovo naklonjenost in trdno upa, da bo sedaj na svojem visokem položaju kot ministrski predsednik ohranil svojo ljubezen in skrb za našo deseto banovino, posebno ljubezen do Rafaelove družbe, za kar mu bodo naši izseljenci ohranili trajno hvaležno ljubezen.

Gba slovenska gg. ministra kakor tudi naši gg. senatorji in narodni poslanci se bodo gotovo z vso silo zavzeli, da se ti veliki a prepotrebni načrti čim prej uresničijo. Potem, ko bo dosežen izseljenski dom in se bo uredila izseljenska zbornica, bo šele mogoče razviti tu doma vse tisto

veliko delo za naše izseljence, za katero smo naredili zadnji dve leti širokopotezne načrte.

Deputacijo je sprejel tudi minister brez listnice g. Fr. Snoj, ki je enako pokazal veliko in pravilno razumevanje slovenskega izseljenskega vprašanja in izseljenskih potreb.

Med tem časom smo pa dobili novo vlado in socialno ministrstvo novega ministra g. M. Rajakovića. Družba sv. Rafaela novega ministra prav iskreno pozdravlja in ga v imenu pol milijona slovenskih izseljencev lepo prosi, da ohrani Družbi sv. Rafaela vso svojo naklonjenost in da nam pomaga uresničiti načrte, katere smo predložili njegovemu predniku.

G. ANTON PODGORNİK

P. K. ZAKRAJŠEK

Pred menoj leži star zapisnik odbora Družbe sv. Rafaela iz New Yorka, katero sem ustanovil 1. decembra 1908 v župnijski dvorani pod cerkvijo Sv. Miklavža v New Yorku. Kolikokrat sem ga že prelistal zadnjih deset let! O, koliko deljenih spominov se mi vzbuja ob tej knjigi iz najtežjih let mojega življenja od leta 1907. dalje! Koliko lepih slik iz dolgih let nazaj se obnavlja v mojem spominu! Kakor bi vrtil kino film pred mojimi očmi, tako gledam dogodke vseh tistih dni. V teh slikah mi pa vstajajo že iz pozabljenosti mnogi znani obrazi, ob katerih pogledu se mi razveseli srce. Zvezani so namreč z velikim in težkim delom, katerega so ti možje tiste težke dni vršili, ali vsaj pomagali vršiti za Boga in naš narod v Ameriki. Po večini so vsi že v večnosti. Niso bili to kake profesorji ali doktorji, sami preprosti delavci, ki so si z žulji svojih rok služili svoj grenki izseljenski kruh, vendar vsi prežeti z izrednim verskim in narodnim čutom, vsi vsikdar pripravljene za vse žrtve za svoj narod, za vse delo, ki bi mu moglo

koristiti, ga rešiti versko in narodno in mu pomagati v tujini do blagostanja in uspehov. Med temi odličnimi možmi, pridnimi odborniki, delavci ameriške Rafaelove družbe pa stoji v prvih vrstah mož, ki živi sedaj v Ptuju kot častljiv starček in uživa sadove svojih nekdanjih žuljev. In to je g. Anton Podgornik. Bil je zapisnikar naših sej in nosi vsak zapisnik naših sej njegov podpis. Človek z užitekombrebira te njegove zapisnike sej, znal jim je dati posebno toplino. Niso to kake suhoparni zapiski poteka sej, temveč je v njih srce, njegova narodno prebujena duša se zreli v njih, to je pesem slovenske, za vse dobro navdušene izseljenske duše, ki je čutila s svojim zapuščenim nesrečnim narodom in potem iskala načinov, kako mu pomagati.

G. A. Podgornik je bil strogo versko zaveden mož tudi v tujini, in vse težke preizkušnje družinskega življenja, vsi agitatorji, vse naše zablodeno časopisje mu te zavednosti ni moglo omajati. Ko sem leta 1908. prišel v New York in začel zbirati svoje rojake za cerkveno občino, je on stanoval v Brooklynu (delu mesta New York na otoku Longajland). Prav dobro se še spominjam, ko sem leta 1908. iskal slovenske družine po Brooklynu, da sem ga našel pri rojaku gosp. Alojziju Češarku, kjer so se tedaj shajali vsi Slovenci one okolice kot doma in sem tam tudi jaz preživel marsikako lepo uro v prijateljskem kramljanju z rojaki, ko smo delali načrte za naše versko in kulturno delo za New York in okolico. Njegova preprostost in odkrita skromnost sta se mi takoj priljubili in ostala sva si dobra prijatelja vsa leta v Ameriki in vsa leta sedaj tu doma. Vedno je rad pomagal

takrat, ko smo polagali temelje sedanji slovenski župniji sv. Cirila v New Yorku. Pomagal je, ko smo delali za slovensko župnijo v Brooklynu, katero so pa poznejši dogodki, zlasti razmere, nastale s svetovno vojno, preprečile na veliko škodo našega slovenskega življa v Brooklynu.

Toda g. Podgornik je ljubil svojo slovensko sveto zemljo z vsem sreem ognjevitiga Primorca. Zato je komaj čakal prilike, da je zapustil Ameriko in prišel v domovino. Seveda mu je bila predvsem pri srcu prekrasna njegova in naša sončna Goriska, kjer ima še svojo domačijo. Vrnil se je po svetovni vojni domov. Toda naselil se je v Ptuj, kjer je njegov sin učitelj. Tako se mu bodo izpolnile njegove srčne želje, katere je vsikdar gojil, da bo našel svoj zadnji odpočitek v slovenski zemlji.

Odkar je doma je obiskal enkrat že Ameriko, bil je v sveti zemlji in obiskal vse svete kraje, bil že ponovno v Rimu, v Lurdu in drugod.

Dobremu g. Podgorniku, odborniku bivše newyorške Rafaelove družbe in svojemu zvestemu sodelavcu iz mnogih preteklih dni pa želim še mnogo lepih in zdravih dni v njegovi visoki starosti.

Star njegov zapisnik sej odbora newyorške Rafaelove družbe, ki bo shranjen v našem Izselskem muzeju, naj pa ohrani njegovo ime naši narodni zgodovini.

SLOVENCEM V FRANCIJI V RAZMIŠLJANJE

T. S.

Primer Rožetove družine, ki je z izgubo svojega krušnega očeta bila naenkrat, vsaj kazalo je tako, v brezupnem položaju, je glasno odjeknil med Slovenci in ostalimi prebivalci Tucquegnieux-ja. Ni sicer to prvi primer, vendar je gotovo med vsemi, kar jih poznam, na prvi pogled najhujši. Le dobrotljivosti prav vseh, ki so res v največji meri pokazali dejansko ljubezen do bližnjega, se ima Rožetova družina zahvaliti, da so nedorasli otroci in mati obvarovani najhujšega in da bo družina skromno živela tudi v bodoče.

Toda, da lahko danes mati bolj pogumno zre v bodočnost, je potrebno, da spoznamo okolnosti, ki so omilile položaj Rožetovih. Ali ne izvira velika dobrota vseh, zlasti Slovencev, da ji pomagajo, iz osebne simpatije, ki jo Rožetova gospa pri vseh uživa? Kdor jo pozna, jo je mogel vzljubiti. Njena miloba, njena ljubeznjivost, vljudnost in nesebičnost, ki jo je vsakomur z odkritosrčnostjo kazala, njeno vzgledno življenje, njena dobrota, ki je znala najti način, da je, četudi le z besedo, pomagala vsakemu, da je odšel od nje pomirjen, je uspeh današnje enodušnosti vseh, da ji pomagajo. Ona sama je največ rešila svojo družino. Ali ni zato le njena osebnost tista, ki je omehčala srca vseh in na široko odprla vrata dobrotljivosti pri vseh, ki jo poznajo?

Pa je še druga okolnost, ki je še večje važnosti za bodoči obstoj njene družine. Samostan, v katerem sta njeni dve hčerki, ji bo izdatno pomagal.

Toda, ali moremo trditi, da je bilo in bo tudi tako v sličnih primerih?

Prav ta primer da misliti vsakemu rudarju.

Veliko naših ljudi je prišlo v Francijo z namenom, da se nekoč vrnejo v domovino, saj imajo doma skromno posestvo. Oče je odšel v tujino, da se reši dolga in še nekaj prihrani, nato pa se vrne, ko je dovršil svojo nalogo, da v miru dokonča svoje življenje na domači grudi. Mnogo pa jih je tudi, ki so odšli od doma brez imetja, toda tudi pri teh je bila prva misel, da v tujini toliko prihranijo, da se nekoč vrnejo domov, si kupijo doma majhno domačijo in umrjejo v domovini. Tujina pa je marsikoga preobrazila, da

je pozabil na svoj prvotni namen. Premnogi so se udali pijači in brezskrbno zapravljajo svoj krvavo prisluženi denar. Upajo na svojo nezlomljivo moč, upali so morda na socialno zakonodajo, na konvencijo, kar bi jim zagotovilo življenje v vsakem primeru, ki bi jih nepričakovano doletel. Toda v življenju je danes že tako, da je tisto še najbolj gotovo, kar si sami zagotovimo. Če boš čakal še na drugo, te lahko ukani.

Tudi človekova moč ni nezlomljiva. Kako pogosto padajo hrasti in se zrušijo s truščem. Prej polni življenja, leže v trenutku strti na tleh.

Saj nočem reči, da si rudar ne sme privoščiti kozarca vina in da bi ne smel biti malo »korajžen«. Toda prepričan sem, da bi vendar vsakdo zmožel vsak mesec prihraniti nekaj frankov za bolezen, za starost, za kaj nepričakovanega. Pomislite, da vas lahko že jutri doleti najhujše, vas pa bo to našlo nepripravljene.

NOVA UREDBA ZA DELAVCE INOZEMCE V FRANCIJI

Z uredbo od 14. maja 1958 je bilo bivanje inozemcev v Franciji na novo urejeno na osnovi izkazila identičnosti (Ausweiskarte, Carte d'identité). Izkaz identičnosti se izstavlja navadno za tri leta. Za inozemske delojemalce pa so predvidene različne dobe veljavnosti z ozirom na posamezne skupine.

Po novi uredbi je »delojemalec« vsak tujec, ki se nahaja v nekem službenem razmerju, v katerem je pri opravljanju svojega posla odvisen od delodajalca, brez ozira na način zaposlitve in neodvisno od načina odškodnine ali da odškodnine sploh ni. Noben inozemec (tudi ne osebe pod 15 let) ne sme biti najet, ako nima izkaza identičnosti za svojo grupo.

Pred izstavitvijo delojemalskega izkazila identičnosti mora predložiti inozemec predpisano zdravstveno izpričevalo in 1 izvod delavske pogodbe, katero je priporočilo pristojno ministrstvo za delo. Inozemec mora pri prihodu v Francijo predložiti obehve osnovni listini, prejme na meji prestopnico, katero pa mora izročiti v roku osmih dni po prihodu v občino, kjer je mesto njegove zaposlitve, krajevnim oblastem. Potem mora inozemec podpisati predlog za izdajo izkazila identičnosti. Inozemec pa, ki ima sicer delovno pogodbo priporočeno od ministrstva za delo, nima pa prestopnice, mora neposredno po svojem prihodu v mesto bivanja dokazati, da je pripotoval v Francijo redno in pravilnim potom. Dalje mora predložiti krajevnim oblastem poleg svoje delovne pogodbe, zdravstvenega spričevala tudi vse državljanske listine, izročiti osebne izjave in pojasnila o vzroku svojega bivanja v Franciji, staviti potrebna jamstva itd.

Izkaz o identičnosti se pa vedno izda šele po predhodnih poizvedbah prefektur. Inozemec, ki ima tako pooblastilo, sme biti zaposlen le v poklicu, kateri je naveden v izkazu. V ostalem ta izkaz velja le v departementu oz. v departementih, za katere je izdano delovno dovoljenje.

Za inozemce, ki so v Franciji že 10 ali 15 let, predvideva uredba precejšnje olajšave, predvidene z ozirom na delovni trg, kakor tudi za one, ki so se za krajši čas ustavili v deželi.

V splošnem pa mora prav vsak inozemec, ki je starejši od 15 let, brez ozira na to, ali je delojemalec ali ne, imeti izkaz identičnosti, ako namerava ostati v Franciji dalje kakor dva meseca. Izkaz se inozemcu odkloni, če ne navede nobenega utemeljenega vzroka za bivanje v Franciji, če se je inozemec pregrešil proti veljavnim predpisom ali če ne ponudi zaželenih zagotovil. Izkaz identičnosti pa se more inozemcu tudi odvzeti, če vzroka njegovega bivanja oziroma zaposlenja več ni. V primeru odklonitve ali odvzema izkazila mora tujec zapustiti državno ozemlje v določenem roku, sicer se izda ukaz o izgonu, ki pa nikakor ne ukinja kazni, ki jih predvideva uredba z dne 2. maja 1958.

Po najnovejši uredbi so za inozemce predvidene pristojbine zvišane, kontrola nad vsemi tujci v Franciji pa močno poostrena.

VAŽNO ZA NAŠE RUDARJE V NEMČIJI

Rudar F. F. je bil več let zaposlen v nemških rudnikih. Leta 1933. je bil reduciran. Vrnil se je v domovino. Za zavarovanje, katerega si je v teku let pridobil v Nemčiji (pri Ruhrknappschaft v Bochumu), se ni zanimal in prosil, da mu nemške bratovske skladnice dovolijo plačevanje prostovoljnih prispevkov, da bi tako varoval pravice iz naslova tega zavarovanja. Te pravice so mu tedaj ugasnile.

Dobil je delo doma in to zopet v rudniku. Delal je nekaj več kot tri leta. Na podlagi socialno zavarovalne pogodbe med Jugoslavijo in Nemčijo, ki pravi, da delavcu rudarju, ki vstopi v delo v naših rudnikih in je ponovno tri leta zavarovan za starost, onemoglost in smrt pri naših bratovskih skladnicah, ožive zopet pravice iz zavarovanja v Nemčiji.

F. F. je zato prosil Ruhrknappschaft v Bochumu, da mu na podlagi našega zavarovanja, s katerim si je zopet oživil pravice iz nemškega rudarskega zavarovanja, le te prizna. Ruhrknappschaft bi mu te pravice tudi priznal, toda F. F. se po redukciji v letu 1933., ko je odšel iz Nemčije, ni prijavil nemškemu rudarskemu zavarovanju, da bi mu le-ta dovolil plačevanje prostovoljnih prispevkov, s katerimi bi poleg navedenega mogel ohraniti pravice iz naslova nemškega rudarskega zavarovanja.

Rudar je tedaj po vsej verjetnosti iz nepoučenosti naredil usodno napako, ker ni uredil pri Ruhrknappschaft v Bochumu, da bi plačeval prostovoljne prispevke, kljub temu da je izpolnil ostale pogoje, mu rente oziroma pokojnine v Nemčiji zato niso priznali.

Vsi, ki so na takih vprašanjih kakor koli prizadeti, naj se prej dobro informirajo in to čimprej, kakšni so tozadevni predpisi. Zaradi takih napak gredo našim ljudem v nič pokojnine, ki bi jih bili na svoja stara leta tako nujno potrebni.

DOMOV . . .

ANTONIJA ROŽE. FRANCIJA

Tri dni ni jedel
in ni spal:
Zakaj, kako? Saj
sam ni znal!

Vročine nima,
Liraza ni,
in vendar: vse, vse
ga boli.

Ker se je tujih
bal grobov,
je kovčeg zvezal,
šel domov.

Ko pa se vrne
iz daljav,
je v prvem hipu
že ves zdrav.

Glasno zavriske
sred' vasí,
domov nas kliče
iz dalji.

Nihče več
me ne pozna
daleč tam,
kjer sem doma.

Nihče več
ne hrepeni,
da prišel
bi iz dalji.

Vendar čuj,
moj rodni kraj:
Ljubil te
bom vekomaj!

PISMO

FRANCE KUNSTELJ

Zunaj je zatulila burja. V zapaženih oknih je zašklepalo kakor ob spominu na smrt. Na fari je zazvonilo poldne. Stari je pogledal skozi okno in si otrl solzo, ki mu je silila iz oči. Čez dvorišče je stekla dekla in se ustavila pred hlevom. Flander se je domislil, da je rezanica še v slami; zaklenil je pismo v skrinjo, si potisnil kučmo globoko nad oči in odkrevsal iz čumate. Se v koraku se mu je poznala razburjenost. S težkimi težnimi vrati je dvakrat zaloputnil.

»Kako naj Tonetu povem o pismu?« se mu je meglilo v glavi, ko je trdo porinil slamo pod železne zobe in zavrtel veliko kolo. »Da bi me poslušal, bi že še šlo, a kaj, ko pa vem, da bo vzrojil nad mano kot zmeraj, ko mu načnem tak pogovor. Bog se ga usmili, kakšna kri — in prav vse, da je tako na našem gruntu. Včasih smo vozili po drugih potih in dobro je bilo vsem. Tudi danes bi bilo lahko. Pa ta Tone...!« Slamoreznica je ropotala in bruhala iz sebe drobno krmo, da se je kup vidno večal od slehernem pogonu.

»Kar če, naj bo, povedati moram!« se je končno opogumil in skoraj na glas vzdihnil. Ko se je sklonil nad kupom, da bi naložil rezanico v koš, je še pridejal: »Bog, nikar nas ne tepi tako, boli me!«

*

Na zemljo je padla noč. Burja se je vnesla, le zdaj pa zdaj je še za hipec vstala, se zapodila skozi sadovnjak, a se takoj spet polegla, kot bi je bilo strah trde teme. V nizkih kočah in samotnih bajtah so prižgali luči, da so tesna okna mežikala kakor v plahi dremavici.

Na Flandrovem dvorišču je zalajal pes. Vsa hiša se je zganila, kajti vedela je, kdo prihaja. Hlapec, ki je pravkar stopil v vežo, se je obrnil in hitel pomagat razpregati. Dekla je svetila, da so videli. Mladi gospodar Tone se je vrnil iz trga.

»Ata, ata! Kaj si prinesel, pokaži-i-i!« je sililo vanj troje malih in mu hotelo strgati žepe težke kamižole, da je še odložiti ni mogel. Zmeraj je otrokom kaj prinesel, če je utegnil, da se je malo zamudil v trgu in ga ni noč priganjala. Danes je sobota, denar je potegnil, ko je med tednom vozil iz gozda na žago; pa da jim danes ne bi ničesar prinesel? O ne, manje ne more nikoli pozabiti, na vse druge prej kot na svoje!

»Tak Ivko, saj si zadovoljen, ne; viš, tule se pritisne: — Poskusi,« se je sklonil do najmanjšega, ki je capljal še v krilu, in mu molil rdečega gumijastega psička. Stanko je dobil novo žogo, Franci pa zvezek in belo pero ter zavitek sladkorja. Drobne oči so žarele zadovoljstva, roke so obračale pisane igrače na vse strani. Potem so se vsi hkratu zapodili iz hiše v kuhinjo. »Mama, lej, kako lepa je moja žoga — pa psiček, kako laja, poslušaj...« Mlada je morala odložiti betiček, ki je z njim mečkala krompir za žgance in dvakrat in še enkrat natančno preizkusiti vsako igračko posebej, kako deluje in komu jo je ata prinesel. In še čuditi se povrh vsega tega, moj Bog, saj ne utegne, ko ima toliko opraviti v kuhinji, — nič, otroci tega ne vidijo in ne razumejo. Samo svoje igrače razumejo...

»Nocoj bo pa že drugačen,« se je presedel stari na zapečku in izpraznil pipo. Otroci so se vsuli tudi vanj in mu glasno kričali. Ves veder je postal, skrbeče misli so se mu nanagroma razpršile bogve kam, da se je sam sebi čudil. Ko je dekla postavila na mizo večerjo, so prisedli in pogovor je postajal vedno živahnejši, da se je mlada nekajkrat oglasila, naj vendar jedo, da ne bo mrzlo.

»Lepo ga nagovorim; dobre volje je videti — kot nálaš!« je zbiral stari misli in kradoma pogledaval sina, ki je trosil novic iz trga in tu pa tam še svoje dodal, da ga je vsa družina zavzeto poslušala kakor pridigarja.

Ko so povečerjali, je mlada spravila otroke v posteljo. »Dela je še na preteg pri hiši,« si je govorila, »bolje, da mi ne delate napoteč. Zares jo je čakalo še marsikaj; sobota da zmeraj gospodinjam največ opravka.

V hiši je bilo spet kakor mrtvo. Stari je sedel nazaj na gorki zapeček, gospodar Tone je vzel iz omare papirje, postavil petrolejko predse in se zatopil v račune, gospodinja in dekla sta pomivali v kuhinji, hlapec se je zgubil nekam v noč.

»Tone!« se je odkašljaj stari, kot bi hotel prikriti mučno zadrego. Mladi se je oglašil, ne da bi vzdignil glavo iznad papirjev. (Dalje prihodnjč.)

Cenjeni gospod urednik!

Od mene niste še nikoli dobili pisemca. Sem še majhen fantek; v mesecu februarju bom star šele 9 let, pa znam malo tudi slovensko pisati. Zdaj hodim v tretji razred v francosko šolo. Francoski g.

Franci Brezavšček in njegove sestrice.

kaplan in g. učitelj sta zelo dobra. Prvo sveto obhajilo sem že opravil. Kadar moram, grem tudi v slovensko šolo. Moji dve sestrici, ki sta starejši od mene — na sliki sta za menoj — tudi hodita v slovensko šolo. Vsi trije zelo radi hodimo v slovensko šolo, čeprav smo od nje zelo oddaljeni. Vse Slovence prav lepo pozdravljamo, zlasti pa še Vas, gospod urednik!

Franci Brezavšček,

Remaux, rue de Bretagne 129.

Dragi mi brateci in sestrice!

Tudi jaz sem se namenil, da vam napišem nekaj vrstic. Pišem se Berglez Edvard in sem star 13 let. Hodim v francosko šolo v osmi razred, kjer se še učimo tudi nemško pisati in brati. Imamo tudi našega slovenskega učitelja g. Jankoviča, ki se zelo trudi z nami. Imamo po dvakrat na teden slovensko šolo, sami mi fantje in deklice pa še posebej po dvakrat na teden. Le žal, da tako malo fantov pride v šolo. Deklice so bolj pridne

in jih več prihaja. Moram vam še to povedati, da nas gospod učitelj tudi uči igrati na tamburice, gosli, citre; jaz igram na berdo in tudi na harmoniko. Imamo tudi slovenskega duhovnika g. Grimsa in imamo vsak dan slovensko sveto mašo, ob četrkih pa šolsko sveto mašo, ker tukaj v francoskih šolah nimamo ob četrkih pouka. Nas je deset ministrantov, ki strežemo pri slovenski službi božji. Jaz sem že štiri leta za strežnika. Zdaj vas pa prav lepo pozdravlja vaš bratec

Berglez Edvard,

224 avenue de France,
Merlebach v Franciji.

Draga mladina v Moers-Meerbecku!

Dragi Franc Škerbec in Anica Teržan!

V teh dneh se odpočivajo naše glavnice od težkega in resnega dela. Hu! boste rekli, kaj pa je bilo tako težko? Semester smo imeli! Samo to rečemo: izpričevala, pa vse razumete. Božične počitnice so bile letos dolge, pa se le nekaterih predmetov še nismo dosti naučile. Naša izpričevala so bila prej slaba kot dobra. Mnogi starši niso bili zadovoljni. Učenke pa smo sklenile: V drugem polletju mora biti uspeh boljši!

Odpočile smo se, sedaj pa začenjamo zopet s svežimi močmi šolsko delo. Tudi Vas se zopet spominjamo. Pristrčno se Vam zahvaljujemo za pismi, katere smo brali v šoli. Vaš uspeh v slovenskem jeziku nas zelo veseli. Pa ponosno smo, da živi naša beseda tudi v daljnih krajih. Prosimo Vas, zanimajte se še dalje za slovenski tečaj! Vsaka nova beseda obogati besedni zaklad in obudi spomin na pravo domovino. Ko boste prišli na domače ledine, Vam bo koristila vsaka beseda, mnogih se boste še priučili. Srečni smo, da smo v domovini, da se moremo učiti v materinem jeziku. To lepo domovino in materin jezik bi radi približale tudi Vam, da bodo Vaša srca še bolj zahropenela po domovini in boste s tem večjim veseljem prišli na počitnice na domače poljane.

Kako hvaležne smo Vam, da ste bili naših skromnih božičnih vrstic tako veseli. S koliko radostjo smo brale pismo

g. A. Sinkerja, ki je opisoval Vaše božično razpoloženje ob naših besedah. Marsikatera je romala v duhu za pismi k Vam. Gospod A. Sinker nam bo ob priliki še kaj več povedal o Vas, da se bomo zblížali.

Želimo Vam mnogo uspeha pri delu! Vas vse, Vaše starše in gdč. Marijo Azmanovo pristrčno pozdravljajo

učenke II. b razreda I. deklíške mešč. šole v Ljubljani.

Draga Tončka Gomilar!

Z velikim zanimanjem smo poslušale gdč. Sušteršičevo, ki nam je pripovedovala o požitniški koloniji. Videle smo tudi Vaše slike. Pridne ste bile. V dneh, ko smo drugi otroci uživali zlato prostost, ko so nam bili igrališče pisani travniki, ledine in gozdovi, ko smo delali izlete po naših lepih planinah do gorskih oči, ste bile ve v učilnici škofjeloškega zavoda. Tam ste poglabljale znanje materinega jezika, prepevale lepe narodne pesmi in risale narodne cvetove. Iz učilnice ste hitele v naše lepe vase in mesta, da v polni meri doživite utripe domače zemlje. To željo po znanju vsega, kar je našega, je porodila v Vaših srcih ljubezen do materinega jezika. Vemo, da Vam je bilo marsikdaj težko ostati v učilnici, saj so ob učilnici tako lepi vrtovi, v ozadju tako lepe gore, ki so Vas vabile v svoje naročje. Na svoje domove ste ponesele lepih spominov. Kako dobro razumemo besede, ki jih navajaš v pismu. Praviš:

»Velikokrat se spominjam naše kolonije. Vsak dan pregledujem album s slikami. Domačim pripovedujem, kako je bilo v koloniji. Kako drugače je pa tu. Tudi debela nisem več tako kot v koloniji, hrana mi ne tekne tako kot v zavodu, v svežem gorskem zraku. Rada pogledujem tudi podobe in zapisujem, od koga sem katero dobila. Kako rada bi bila tudi letos med tistimi srečnimi deklíkami, katere bodo šle v kolonijo! Tudi brat bi zelo rad šel v Ljubljano, da bi bil v zavodu na Rakovniku, kjer so bili lansko leto dečki iz naših krajev. Vedno me izprašuje, kako je na Rakovniku.«

Skoda, da je med nami tako velika razdalja, da ne moremo do Vas. Marsikaj bi Vam povedale, z Vami bi brale pravljice in povesti, z Vami prepevale lepe narodne popevke.

Ker ne moremo k Vam, pošiljamo Tebi,

Tvojim staršem in vsem, ki so bili v koloniji, pristrčne pozdrave
učenke II. b razreda I. deklíške mešč. šole v Ljubljani.

Prejeli in odposlali.

Učenci in učenke ljutomerske šole!

Prav iskreno se Vam zahvaljujemo za božična albuma, božični pesmarici in božični pismi. Vaše lepe darove smo poslali izseljenski mladini v Jolietu (U S A), v Belgijo in v Nemčijo. V vse te kraje so prinesli Vaši darovi tople pozdrave in tiho zavest, da mladina v domovini misli nanje. Prav posebno zahvalo gdč. Alfonzi Lindtnerjevi, ki je vse to delo zamislila!

*

Učenke IV. a razreda II. drž. deklíške meščanske šole v Mariboru!

Tudi Vam in gospe upraviteljici vso zahvalo za lepo vezane knjige. Ponesle bodo Vaše pozdrave izseljenski mladini v Franciji, v Chicagu (USA) in v Nemčiji. Mnogim bodo krajšale zimske večere in jim dihale domačnost ljube domovine.

*

Učenci in učenke šole v Zagradcu!

Hvala Vam za znamke. Porabili jih bomo za serije jugoslovanskih znamk, katere bomo poslali izseljenski mladini. Tudi g. upravitelju pristrčna zahvala za delo za izseljensko mladino. Vaše božično in novoletno voščilo smo sporočili našim izseljencem.

*

Učenke I. drž. deklíške meščanske šole v Mariboru!

Pristrčno se Vam in gospe upraviteljici zahvaljujemo za tako lepa in topla božična pisma. Poslali smo jih izseljenski mladini v Argentino, v Chicagu (USA) in v Francijo. Vselej, kadar jih bodo brali, jim bodo približali božično razpoloženje in jasnice v domovini. V duhu bodo romali domov in z Vami praznovali božične dni.

Sola sv. Lovrenca v Clevelandu, U. S. A.

Zopet se oglasi izseljenska mladina šole sv. Lovrenca. Prejeli smo prekrasni album, ki kaže prekrasno slovensko zemljo rojstne dežele naših staršev, krasno delo šolske mladine mile Slovenije. Kako smo

z veseljem pregledovali krasne slike slovenskih mest, trgov in vasi, lepe hribe in vrh Triglava, lepe holme in doline, lepe cerkve, ki oznanjajo Marijino slavo, blejsko jezero z Marijino cerkvico. Ni čudo, da se poje v pesmi »Otok bleški, kinč nebeški, slovenske zemlje biser tic. Brezje, po vsem svetu znano božjo pot, tudi Zaplaz, dolenjska božja pot naše nebeške Matere Marije. Brali smo krasne verzice in pesmice, podane nam, ameriški mladini. Vse to nam bo ostalo globoko v spominu. Tudi naši starši radi pogledajo v to krasno delo, z veseljem in vzdihom se spominjajo otroških let. Tudi naši častiti gospodje duhovniki se žudijo in občudujejo ljubezen slovenske mladine do nas ameriških otrok. Tudi iz sosednje fare sv. Duha je Mr. Jožef Grdina pregle-

dal in se žudil in hvalil, prav tako gospod Louis Šeme, pevodnja slovenskih pevskih zborov, ki se ni mogel načuditi toliki umetnosti.

Tako vidite, se Vam ne moremo zahvaliti zadosti pristrčno. Vedite pa, da bo to Vaše delo in ljubezen do nas, ameriške mladine, marsikaterega nas mladih pripeljalo k Vam, Vas obiskati in se z Vami še bolj spoznati. Tudi mi bomo po svojih skromnih močeh Vam povrnili s kakim malim albumom in v otroški ljubezni in s hvaležnostjo v srcu se Vas bomo spominjali. Sprejmite pristrčne pozdrave in najiskrenejšo zahvalo od nas vseh.

Otroci sv. Lovrenca.

Spisala Victoria Hocevar, 35 T 1 E. 81 St., Cleveland, Ohio, U. S. A.

P O N A Š I D O M O V I N I

Osijek. Slovensko prosvetno in podporno društvo v Osijeku je imelo svojo prvo proslavo »sv. Miklavža« dne 5. decembra 1958 v prostorih gostilne Franca Kostevca »Tri gavrana«, Njegoševa ul. 5. Spred: Predsednik je pozdravil vse člane in njihove prijatelje in izrazil dobrodošlico, Sv. Miklavž (g. Blatnik) je obdaroval vse otroke in je za vsakega imel poučen govor. Asistenti so bili: dva angela, gospodični Zgur in M. Surman. Angela sta bila prav lepa in sta Miklavžu pomagala deliti darove. Sv. Anton (g. Klavžar) je svo-

jo vlogo prav dobro igral, imel je polno košarico keksov, katere je delil prisotnim. Peklenščka (gg. Suštar M. in N. Joža) sta tudi svoje vloge dobro izvedla. Vsakega, katerega je Miklavž vprašal, če zna slovensko moliti, pa ni znal, sta peklenščka zvezala z verigami in odnesla v temno kamro. Ob 10 se je pričela tombola, ki je trajala do 12. Ob 12 smo licitali dva zajca in eno torto. Zabava je potekla v najlepšem slovenskem prijateljskem duhu, tako kakor je navada pri nas v Sloveniji. Rijavec J. Joža.

I Z S E L J E N S K E N O V I C E

G. St. Agnič iz Ely, Minn., nam je poslal sliko ustanovnika JSK Jednote in spominsko predsedniško kladivo za naš izseljenški muzej. Obema se iskreno zahvaljujemo in prosimo še druge, da se nas spomnijo.

Izseljenški duhovnik za Nemčijo je že določil in dobili smo poročilo, kakor od merodajnih oblasti v Belgradu, tako tudi od novega generalnega konzula v Nemčiji, g. Dimitrijeviča, da bo zadeva v kratkem rešena.

G. Josip Dobravec, dolgoletni predsed-

nik slovenskega društva v Gladbecku v Nemčiji, je na zadnjem občnem zboru odstopil in na njegovo mesto je bil izvoljen g. Jernej Urh. Kakor se g. Dobravec zahvaljujemo za vse njegovo obilo dolgoletno delo pri društvu, tako novega predsednika iskreno pozdravljamo.

O. Kazimirja Zakrajška, našega tajnika, je imenoval g. ban dr. Marko Natlačen za člana banovinskega turističnega sveta dravske banovine, da zastopa izseljenško zbornico in Družbo sv. Rafaela pri tej ustanovi. Pri zadnjem zasedanju

tega sveta je g. tajnik pojasnil veliko važnost našega izseljenstva za naš jugoslovanski turizem. Zahvalil se je g. banu, da je z Družbo sv. Rafaela in z Izseljenko zbornico pritegnil k temu delu tudi slovenske izseljence. Do sedaj se je zelo veliko grešilo nad našimi izseljenškimi turisti, ki so prihajali na obisk v svojo domovino. Za tuje turiste se je skrbelo, a naši izseljenci so pa leto za letom doživljali velika razočaranja doma. Več o tem bomo poročali prihodnjic.

Zveza za tujski promet za dravsko banovino je sprejela med svoje člane tudi Družbo sv. Rafaela in Izseljenko zbornico. Na letošnjem občnem zboru zveze je nastopil naš tajnik in opozarjal na razne nedostatke, ki so se vršili do sedaj pri obiskih naših slovenskih izseljencev v domovino. Zveza bo obrnila v prihodnje vso svojo pozornost na to, da naši izseljenci ne bodo več imeli vzroka se pritoževati.

Predavanja o izseljenstvu in o Družbi sv. Rafaela je imel g. tajnik med drugimi: bogoslovcem ljubljanskega semenišča na povabilo Cirilovega društva, v Prosvetnem društvu in Kranju, fantom slovenske Kmečke zveze, ki so imeli tečaj v Vajenskem domu, in dekletom Kmetске zveze, ki so imele tečaj v Lichtenurnovem zavodu, v Prosvetnem društvu Sv. Krištof in Dekliški katoliški akciji pri uršulinkah v Ljubljani.

G. urednik Jože Premrov je predaval na prosvetnem večeru v Skofji Loki, Hrušici, Fantovskemu odseku pri sv. Petru v Ljubljani in pri društvu Gospodinjskih pomočnic v Ljubljani.

Naši Slovenci v Parizu čutijo iz dneva v dan vedno bolj živo potrebo, da bi se ustanovil zanje dom, kjer bodo našli svoje zavetje. To si želijo naši dijaki akademiki, kakor tudi drugi naši izseljenci. V domu naj bi naši prenočišče ali vsaj zavetje čez dan oni Slovenci, ki potujejo skozi Pariz. V njem naj bi bila čitalnica, večja čakalnica in zbirališče vseh naših ljudi v Franciji. Družbo sv. Rafaela je že več naših pariških Slovencev prosilo, naj se loti rešitve tega vprašanja. Med prosilci je bil lansko leto g. Stanko Natlačen, sin g. bana, letos pa g. Ivan Camplin, izseljenški duhovnik v Parizu. Oba čutila pri svojem delu zlasti težko potrebo tega doma. Družba sv. Rafaela je storila že prve korake, kakor pri g. banu, tako v Belgradu pri socialnem ministrstvu, kjer je dobila zagotovilo vse moralne podpore v ta namen. Pariški

Slovenci naj bi čimprej sami začeli v Parizu s potrebno akcijo za dom in domovina jih bo krepko podpirala. Družba sv. Rafaela se bo krepko zavzela za ta načrt.

Za izseljenške dopisnike ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje so bili imenovani izseljenški duhovniki gg. Ivan Camplin v Parizu, g. Stanko Grims v Merlebachu in g. Anton Svelc v Ametzu. S tem je tudi njihovo gnotnostanje toliko zboljšano, da bodo lažje vršili svoje žrtve in trudapolno poslanstvo med našimi izseljenci. Družba sv. Rafaela je hvaležna ministrskemu predsedniku gospodu Cvetkoviču, bivšemu socialnemu ministru, da je ugodno rešil tudi to zadevo, ki je stala družbo ogromno delu in truda več let.

Zadnji mesec je Družba sv. Rafaela poskrbela za izseljenško povratnico Marijo Zupančičevo, katero je neki odvtnik v Chicagu prevaril za 150.000 din, ko mu je zaupala pred odhodom v domovino svoj denar. S pomočjo več dobrotnikov, zlasti Vincencijeve konference in Križankah, Karitativne zveze in III. reda Marijinega Oznanjenja, je dosegla, da je dobila v Delavskem domu malo sobico, katero ji plačujejo s temi podporami. Revica je stara že 84 let. — Sedaj mora Družba skrbeti še za deset drugih izseljenških povratnikov iz Nemčije, mladih fantov, ki ne znajo našega jezika, pa so bili vrnjeni v domovino.

Onim, ki so se priglasili, da bi šli na sezonsko delo v Nemčijo ali Francijo, sporočamo, da jih bomo že pravočasno obvestili, kdaj bo to vprašanje rešeno, da bodo lahko odšli. Vsak dan pričakujemo obvestila iz ministrstva.

Generalni konzul g. Š. Naumović iz Montreala je te dni obiskal našo družbo in bil gost g. tajnika, s katerim sta še iz Chicage dobra znanca. G. Naumović je velik prijatelj in zaščitnik naših izseljencev v Kanadi. Ustanovil je zanje lepo knjižnico v Aukland Lake.

G. C. Skerjanec, uradnik našega konzulata v Rotterdamu, se je mudil o božiču v domovini.

Sadjarstvo in vrtnarsko društvo je sklenilo, da postavi našemu indijanskemu misijonarju Pircu dostojen spomenik v Ljubljani. Povabilo je tudi Družbo sv. Rafaela za sodelovanje. Vabilu se je Družba sv. Rafaela z veseljem odzvala.

Izseljenški zbornik je izšel. Obsega 158 strani in stane 20 din. Zbornik vse-

buje važne članke o ustanovitvi Izseljenske zbornice in njenem bodočem delu, obenem pa vsebuje tudi adresar vseh slovenskih kolonij, društev, časopisov, šol, cerkva, poslaništev, konzulatov, komisarijatov itd. po vseh delih sveta, kjer žive naši izseljenci.

Prvi veleposlanik Jugoslavije. Za izrednega in opolnomočenega veleposlanika kraljevine Jugoslavije v Bukarešti v Rumuniji je bil imenovan g. Jovan Dučić.

Svarilo služkinjam. Družba sv. Rafaela je prišla na sled, da skušajo razni sleparji izvabiti denar od deklet brez družbe s tem, da jim obetajo delo v Nemčiji, kamor jih bodo baje spravili brez težave. Navadno zahtevajo od svojih žrtev predjem za stroške potrebnega potnega lista in za drugo. Opozorjamo vsa dekleta, da se v vsakem takem primeru obrnejo najprej na Družbo sv. Rafaela za svet, predno komu kaj verujejo. Ako je to res mogoče, vam bo družba sama prav rada pomagala. Ako bi bila pa kaka sleparija, bo pa družba obvarovala dekleta pred nesrečo in sleparstvi. Prav te dni je neka gospodinja pomočnica prijavela Rafaelovi družbi tak primer, katerega ima sedaj policija v rokah.

Slovenske šolske sestre iz Lemonta III. so poslale za Izseljenski muzej večjo zbirko raznih spominskih knjig in slik iz postojank slovenskih naselbin, v katerih delujejo.

Koledar Ave Maria za l. 1939. ki izhaja v Lemontu, USA, je še na razpolago.

N A Š I P O S V E T U

NEMČIJA

Gladbeck. — V nedeljo 15. januarja smo imeli ob pol 5. uri večernice, katere je imel župnik gosp. Fischer iz Bochum-Dahlhausena, ki je zelo znan med Slovenci. Imel je lepo slovensko pridigo. Nato se je vršil občni zbor v društveni dvorani, ki je bila nabito polna Slovencev. Predsednik g. Jože Dobravec je navzoče lepo pozdravil in jim voščil veselo novo leto, posebno pa je pozdravil župnika g. Fischerja in se mu prisrčno zahvalil za obisk, ki je nadomestil odstranjenega g. Tensunderna. G. Dobravec je omenil med drugim tudi nesrečo na rudniku »Möllere«, kjer pa ni bil prizadet

Izvod stane 30 din. Naroča se pri Družbi sv. Rafaela v Ljubljani.

Dušan Pantič, generalni konzul v Düsseldorfu, se je v februarju poslovil od naših izseljencev v Nemčiji. Rafaelova družba se g. generalnemu konzulu, ki je sedaj postal narodni poslanec, lepo zahvaljuje za vse, kar je dobrega storil za naše ljudi. Naša družba se sicer ni strinjala z njegovo politiko, to pa zaradi tega ne, ker se je dal od gotovih oseb vplivati, ki so povzročili s svojimi protikatskiškimi tendencami že marsikatero zmedo med našimi katoliškimi izseljenci v Nemčiji. Na novem mestu želimo g. poslancu Dušanu Pantiču mnogo uspehov.

G. Branislava Dimitrijeviča, novega generalnega konzula v Düsseldorfu Družba sv. Rafaela iskreno pozdravlja in mu želi mnogo uspehov in prijetno bivanje med našimi rojaki v Nemčiji. Družba sv. Rafaela mu obljublja na njegovem težkem položaju vse svoje sodelovanje.

G. Ivan Zorman, pesnik, skladatelj in kulturni delavec med našimi rojaki v Severni Ameriki, je poslal Izseljenski zbornici v Ljubljano vse zvezke svojih pesmi, obljubil je tudi, da bo dopisoval v naše glasilo. G. Zormanu se lepo zahvaljujemo in se mu priporočamo za sodelovanje.

G. Jakob Cerne, slovenski župnik in pisatelj iz Sheboygana je prišel v domovino na šestmesečni dopust, da si okrepi svoje zdravje. G. župnika toplo pozdravljamo in mu želimo prijetno bivanje na domači grudi.

noben Slovenec. Nadalje se je spomnil umrlih članic bratovščine gg. Jazbeca in Klemenčiča. Vstali smo in jima zaklicali trikrat slava. Potem je bil prebran za pisnik zadnje proslave 4. decembra, izseljenske nedelje, zedinjenja in praznovanje sv. Barbare. Tajnik je prebral za tem letno poročilo vseh glavnih dogodkov v letu 1938., blagajnik je poročal o blagajni. Vse je bilo v najlepšem redu. Vsem se je g. Dobravec lepo zahvalil in tudi sam podal obširno poročilo o društvu. Ker pa so se razmere v zadnjem času spremenile in se nikakor ne strinjajo z nameni društva, je prosil, da odstopi in naj si izvolijo drugega predsednika. Podpredsednik g. Urh se je toplo

zahvalil g. Dobravcu za trud in neumorno delovanje za društvo, narod in vero in ga prosil, naj še nadalje sodeluje pri odboru. Vsi smo vstali in mu zaklicali trikratni »Živio«. Odbor je bil razpuščen. Na predlog društvenikov je prevzel vodstvo društva častni odbornik g. Jože Krajanja. Vodilni vodja se je zahvalil za zaupanje, se zahvalil g. Dobravcu in drugim odbornikom. Pričele so se volitve. Izvoljeni so bili: predsednik Jernej Urh, podpredsednik Jože Udovč, tajnik Stefan Južnik, blagajnik Miha Berlec, revizorja Franc Zapužek in Aleks Cepin.

Novi predsednik g. Jernej Urh se je zahvalil za zaupanje in prosil, naj bi vsi odborniki in društveniki pomagali v blagor društva, vere, naroda in kulture. Prepevali smo lepe slovenske pesmi in nato je bilo zborovanje zaključeno. (Novega predsednika g. Urha toplo pozdravljamo, g. Dobravcu pa se priskrbeno zahvaljujemo za vse njegovo delo in trud pri društvu in ga prosimo, naj bo še vedno tako naklonjen društvu sv. Barbare tudi vnaprej. Vsi nam bodite toplo pozdravljeni!)

Hamborn-Marxloh. — Da ne boste mislili, da izseljenci v Marxlohu nič ne delamo, vam moram o našem delu malo poročati. Tukajšnje društvo je obhajalo v nedeljo 4. decembra 1958 god društvene patrone sv. Barbare. Ob 8 zjutraj smo imeli v cerkvi sv. Petra sveto mašo s slovenskim petjem in skupnim sv. obhajilom. Popoldne ob 2 je bila slovenska pridiga in pete litanije, ki jih je imel župnik pri sv. Barbari č. g. Hülsmann. Ker smo to leto z vsemi zveznimi društvi skupaj praznovali praznik narodnega zedinjenja, so se teh večernic udeležila tudi sosednja društva z zastavami. Po večernicah smo šli v dvorano »Kolpinghaus«, ki je bila lepo okrašena z jugoslovanskimi in nemškimi zastavami in s slikami našega mladega kralja Petra II, matere kraljice Marije in pokojnega kralja Aleksandra, pri katerih so gorele rudarske svetilke. Slovesnosti so se udeležili med drugimi tudi kraljevi zastopniki iz Düsseldorfa, zvezni odborniki in mnogo članov sosednjih društev. Prišla je tudi učiteljica gđc. Ažmanova s svojimi malčki iz Meerbecka. Zapeli so nam narodne pesmi. Vsi smo se čudili, ker je v tem kratkem času, kar je tukaj, naučila otroke toliko pesmi in drugih stvari. Tudi naši pevci so nam zapeli več narodnih pesmi. Nastopilo je več govornikov. Generalni konzul g. Dušan Pantič je poudarjal pomen tega praznika. Govorili so še gospodje: konzul dr. Logar, ataše Korošec,

zvezni predsednik Lindič, Vabič, župnik Hülsmann in več drugih. Praznik 20 letnice obstoja Jugoslavije smo praznovali prav lepo.

Dne 11. decembra 1958 smo imeli »kavni venček« in obdarovanje otrok. Seveda tudi prepevamo pri vsaki prireditvi. Na sveti dan smo imeli sveto mašo v cerkvi sv. Petra, naslednji dan pa pri sv. Norbertu s slovenskim petjem.

V nedeljo 8. januarja 1959 je vzel slovo od nas gen. konzul g. Dušan Pantič. Ob 2. uri smo se zbrali v veliki dvorani »Rosenthal«, in sicer vsa katoliška in narodna društva z zastavami. Dvorana je bila lepo okrašena z jugoslovanskimi zastavami in s slikama našega mladega kralja Petra II. in matere kraljice Marije, pri katerih so gorele rudarske svetilke. Slovesnost je otvoril predsednik g. Čič. Zatem je nastopila gđc. Ažmanova s svojimi malčki, ki znajo toliko, da so komaj lahko drugi prišli na vrsto. Vsi smo občudovali lepo otroško petje. Tudi domači mešani pevski zbor nam je zapel nekaj pesmi. Nastopilo je več govornikov, in sicer zvezni predsednik g. Lindič, g. Vabič, konzul g. dr. Logar in mnogo drugih. Med odmorom so lepo igrali tamburaši. Nazadnje je imel generalni konzul g. Dušan Pantič poslovilni govor. Dobili smo že novega generalnega konzula g. Branislava Dimitrijeviča. Jožef Čič.

Essen-Karnap. — Na Silvestrovo smo spremili na zadnji poti Ivana Brunika, doma iz Crešnic, p. Trebelno pri Mokronogu. Star je bil 60 let. V Nemčijo je prišel pred 33 leti. Pred nekaj leti je bil upokojen zaradi oči. Dobival je samo majhno pokojnino. Ker je bil drugače zdrav, je pomagal pri tukajšnjem izvoščku g. Grötingu, za kar je dobival 72 M na mesec. Med vožnjo je skočil z avta tako nesrečno, da je prišel pod drug voz in so mu šla kolena čez spodnji del telesa. Bil je popolnoma zmečkan. Prepevali so ga v bolnišnico, šesti dan pa je umrl v hudih bolečinah. Zapustil je svo progo in pet otrok. Razen enega so vsi odrasli. Bil je večletni predsednik Društva sv. Barbare in blagajnik Jugoslovanske pogrebne blagajne, zaradi tega je bil daleč naokrog znan in spoštovan med Slovenci in tudi med Nemci. Pomagal je vsakemu, kar je bilo v njegovih močeh. Kako je bil priljubljen, se je pokazalo na dan pogreba. Dolga vrsta moških in žensk, Slovencev in Nemcev z zastavami ga je spremljal in njegovi zadnji poti. Naj mu bo tuja zemlja lahka, njegovim sorodnikom pa izrekamo naše

iskreno sožalje! — Delavske razmere so tukaj dobre. Delo vsak lahko dobi, samo če hoče. Delavcev sploh primanjkuje. — Franc Juchant.

HOLANDIJA

Heerlerheide. — Slovensko pevsko društvo »Zvone« v Heerlerheide je imelo dne 15. januarja v prostorih gostilne g. J. Zajca svoj redni letni občni zbor. Društvo šteje 18 članov pevcev. Bivši predsednik g. M. Strucel je v imenu društva izrekel najprvo zahvalo gdč. Slavici Zajčevi, ki se kot pevovodinja trudi, da z rednimi pevskimi vajami doseže kar najboljši uspeh društva. Omenil je vsa pomembnejša udejstvovanja društva v preteklem letu. Med drugim je društvo nastopilo dne 16. aprila na mednarodni folkloristični prireditvi v uradniškem kazinu državnega rudnika »Maurita« v Luterade, kjer je dobilo za svoj nastop spominsko kolajno. Dne 10. julija se je ob priliki proslave 10 letnice slovenskega pevskega društva »Slavček« v Chèvreumontu udeležilo pevske tekme istotam in prejelo prvo nagrado, kolajno kraljičinega komisarja v Limburgu. Dne 31. julija je nastopilo na prireditvi društva slepih v Maastrichtu, ki se je vršila v mestnem parku, in prejelo zopet kolajno mesta Maastricht. Skupno z društvom sv. Barbare je nastopilo dne 4. septembra v sprevodu v Heerlerheide, kjer so domačini proslavljali rojstni dan Nj. Vel. kraljice Vilhelmine. Na proslavi jubileja štiridesetletnice vladanja Nj. Vel. kraljice Vilhelmine se je dne 6. septembra udeležilo tozadevne proslave v sprevodu v mestu Heerlen, kjer je na okrašenem vozu vpriporilo že tudi tu znano »Slovensko vinsko trgatve«. Tudi pri tej udeležbi je društvo prejelo od Oranje komiteja mesta Heerlena spominsko kolajno. Nastopilo je društvo povsod v narodnih nošah, katere si je nabavilo in napravilo samo. Iz tega je torej razvidno, da lahko društvo s ponosom gleda na svoje delovanje v preteklem letu in s še večjo vneto deluje v bodočnosti za ugled slovenske kulture v Holandiji. Nastopalo je seveda tudi pri jugoslovanskih narodnih proslavah ob priliki praznovanja rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. in pri proslavi 20 letnice zedinjenja Jugoslavije, katere je priredila Zveza društev sv. Barbare v Holandiji. Društvo se redno vadi tudi v cerkvenem petju in nastopa pri slovenskih službah božjih v tukajšnji okolici, kakor tudi pri procesijah. Prav žal nam je za vsakega člana, ki je

odpuščen in se mora vrniti nazaj v domovino. V kratkem nas zapusti zopet dolgoletni član g. Conta Ivan. Vršila se je volitev novega odbora, kateri je naslednji: predsednik Žerdoner Alojzij, podpredsednik Leskovšek Rudolf, tajnik Mihael Strucel, blagajnik Gosak Franc ter preglednika Ograjenšek Jože ml. in Kocjan Jože. Spominjali smo se ob tej priliki tudi č. g. p. Hugolina Praha, ki je bil, četudi nameščen v Belgiji, zelo priljubljen med tukajšnjimi kakor tudi med belgijskimi Slovenci. Bil je zelo naklonjen rudarjem, v pomoč tudi č. g. p. Teotimu, kakor sploh vsem našim izseljencem. Zelimo mu na tem mestu mnogo uspehov na njegovem novem službenem mestu, a radi bi videli, da se povrne zopet med nas v tujino in mu torej kličemo: »Blagoslovljeno novo leto in na veselo svidenje!« Odbor.

Heerlerheide. — Naše Društvo sv. Barbare je v minulem letu priredilo več društvenih prireditev: Materinski dan, Družinski večer in izlet v pristanišče Antwerpen. Priredili smo tudi dobro obiskano vinsko trgatve. Udeležili smo krasno uspele narodne proslave 20 letnice Jugoslavije, katero je priredila Zveza društev sv. Barbare. Obiskal nas je tudi sv. Miklavž, ki je obdaril naše malčke in tudi odrasle. Dne 8. januarja se je vršil redni občni zbor. Za predsednika je bil ponovno izvoljen naš dolgoletni predsednik g. Mihael Strucel, podpredsednik Jožef Ograjenšek, tajnik Janez Luzar, blagajnik Leopold Strman, preglednika Franc Gril in Anton Robek, zastavonoše: Rudolf Leskovšek, Anton Kotar in Anton Cestnik. K društvu je pristopilo tudi nekaj novih članov. Le tako naprej! V slogi je moč!

Lutterade. — Društvo sv. Barbare je imelo občni zbor dne 8. januarja 1959. Vodil ga je predsednik g. Simončič Ivan s pomočjo našega č. g. kaplana Dekeersa. Predsednik Simončič je otvoril zborovanje in prebral letni poročun, ki so ga vsi odobraval. Nato je voščil vsem zborovalcem veselo in srečno novo leto in potem so bile volitve. Za predsednika je bil izvoljen g. Garber Bogomir, za tajnika Grobelnik Lovrence, za blagajnika Dretnik Peter in za preglednika Markošek Fran in Skobe Ivan. Predsednik Garber se je zahvalil našemu č. g. kaplanu Dekeersu za trud, da je vodil volitve v lepem redu, in mu obljubil, da se bo potrudil voditi društvo v najlepši slogi, pošteno in v pravem krščanskem duhu. Na-

dalje se je zahvalil tudi zborovalcem, da imajo toliko zaupanja v njega in jim obljubil, da bo vodil društvo v njihovo zadovoljstvo. Zborovanje je poteklo v najlepšem redu.

Eygelshoven. — Jug. R. K. društvo sv. Barbare je priredilo 1. januarja Miklavžev dan in obenem božično igro Kristusovo rojstvo. Sv. Miklavž je bil pozno prišel, pa vendar ni pozabil na nas in na naše otroke, ki jih je prav lepo obdaroval in se mu vsi lepo zahvaljujemo. Božična igra je bila zelo lepa; igrala jo je naša mladina pod vodstvom podpredsednika g. Avgusta Cebina. G. Cebinu se vsi prav pristrčno zahvaljujemo za lepo igro. Pogrešali smo duhovnega voditelja g. p. Teotima. Če bi bil on med nami, bi bilo še več veselja. Prav lepo se zahvaljujemo našemu voditelju društvenemu predsedniku g. Jančiču in vsem članom društva in vsem, ki so se igre udeležili.

V nedeljo 8. januarja smo imeli občini zbor in volitve novega odbora. Volitve je vodil zvezni predsednik g. Hladin, kateremu se pristrčno zahvaljujemo za vodstvo in za vse nasvete. Izvoljen je bil stari odbor, in sicer: predsednik g. Fran Jančič, podpredsednik g. Avgust Cebin, tajnik g. Peter Žigalo, blagajnik g. Jože Kante. Vsem gospodom se lepo zahvaljujemo za dober uspeh društva. (Novi odbor toplo pozdravljamo, prav tako pa še vse člane društva in vse naše drage rojake v vaših kolonijah. Urednik.)

Chevremont. — R. K. jugoslov. društvo sv. Barbare je imelo 11. decembra 1938 Miklavžev večer. Predvajala se je otroška igrice, nato pa je nastopil Miklavž v spremstvu angelov in parkeljnov, kar je povzročilo mnogo strahu pri otrocih, pri odraslih pa mnogo zabave. Obdarovanih je bilo 53 otrok. Tega večera so se udeležili tudi g. župnik iz Chevremonta, g. pater Teotim in zvezni tajnik g. Rudolf Selčič. — Dne 7. januarja je imelo društvo volitve novega odbora. Ker pa so bili vsi zadovoljni z vodstvom starega odbora, so stari odbor ponovno soglasno izvolili. Predsednik je g. Anton Kink, tajnik g. J. Krašovic, blagajnik g. Franc Anderluh. Tajnik J. Krašovic.

FRANCIJA

Merlebach. — Ze dolgo časa, pravijo, domačini, niso imeli tako ostre zime kakor jo imamo letos. Navadno se sneg komaj prikaže, pa že izgine, letos pa je ležal skoraj dva tedna in se še vedno ponuja. Tudi mraz nam ne prizanaša. Ze dolgo ni bilo 17 stopinj pod ničlo, kot je

bilo letos kar nekaj dni. Za nas to ni nič novega, pač pa je ta ostra zima tu in v okolici zahtevala že mnogo žrtev: veliko škode je povzročila posestnikom avtomobilov: v eni noči je samo v Merlebachu 32 avtomobilov zamrznilo. Se več nesreč pa je prinesla marsikaterim družinam, ko je mnoge položila na bolniško in mnoge na mrtvaško posteljo. V prejšnji številki smo o tem že poročali, danes z žalostjo zopet naznanjamo, da je 15. januarja odšla k Bogu po plačilo dobra slovenska mati Markus Ana rojena Požun, rojena v Zabukovju pri Sevnici 2. februarja leta 1882. Pri previdenju mi je mati rekla, da se smrti ne boji, težko ji je le zaradi številnih otrok, ki so razkropljeni na vse strani: ena hčerka je v južni, druga v severni Franciji, drugi zopet v Jugoslaviji. Pogreba se je udeležilo kljub slabemu vremenu prav mnogo ljudi iz kolonije Habsterdick, kjer je stanovala, izseljenski duhovnik pa ga je vodil. Očetu in vsem otrokom ter sorodnikom tu in v domovini izrekamo najgloblje sožalje, a blagi materi želimo srečnejšo domovino, kot jo je imela tu...

Naša mlada zakonca gospod in gospa Doberšek (Ivan in Hilda) sta 15. januarja dobila prvo dete — hčerko, ki je pri krstu v Creutzwaldu dobila ime Olga Marija. Veselim staršem in mali Olgici želimo vso srečo!

Deset dni pozneje, 23. januarja, je spoštovana družina Jakič iz Merlebacha dobila drugega sinčka z imenom Miroslav. Prav v teh nemirnih časih želimo še posebno, da bi mali sinček nosil in užival sladki mir vse svoje življenje, ugledni družini pa iskreno čestitamo!

O vojni nevarnosti se pri nas še vedno mnogo govori. Ko berem tukajšnje časopise, se vedno moram prepričati, da naš »Slovenec« veliko bolj točno in nepristransko poroča svojim bralcem kot tukajšnji listi o vseh važnih mednarodnih vprašanjih. Komaj se kam prikažem, pa kar vsak dan tukajšnje izobraženstvo izprašuje: Kaj pa piše vaš »Slovenec« o nevarnosti vojne, o Španiji itd.

Upamo, da bo ostal mir, potem pa bomo zopet pohiteli kot vsako leto tudi letos s »transportom« v domovino »na dopuste«, kot tu pravimo. Vsa natančna navodila za prigrisatev, ureditev papirjev itd. bo prinesel Izseljenski vestnik. Za danes javljamo, da bomo pohiteli domov, kot druga leta, konec avgusta (okrog 20.) in ostali doma do 10. septembra. Ker je nemška marka padla, bo vožnja temu primerno cenejša.

Se vedno pišejo mnogi delavci, če bi mogli priti v Francijo, Francija je velika. Za naše kraje vemo točno, da je sedaj nemogoče. Kaj o tem govoriti je nesmiselno! Tudi od drugod ni nič slišati, da bi sprejemali nove delavce iz Jugoslavije.

Vse dobrotnike, prijatelje naših izseljencev ter vse bralce tega lista iskreno pozdravlja
Stanko Grims,
izseljenski duhovnik iz Merlebacha.

Stiring-Habsterdick. — Zahvala. Podpisani se vsem najlepše zahvaljujem za udeležbo pri pogrebu moje žene Anc. Posebno se zahvaljujem našemu izseljenskem duhovniku g. Stanku Grimsu za vse pogrebne molitve in za nepozabni nagovor ob grobu moje ljube žene. Lepo se zahvaljujem vsem rojakom za darovane vence in rože. Za vse, kar ste darovali in pomagali, sprejmite vsi, dragi rojaki, mojo pristržno zahvalo. Bog naj vam bogato povrne. Janez Markus.

Art-sur-Meurthe. — G. Viktorju Jeseniku, dijaku, se prav lepo zahvaljujemo za lepo pismo in za voščila za novo leto. Tudi mi vam želimo v novem letu vse najboljše, zlasti pa lepe uspehe pri maturi, za katero se gotovo pridno pripravljate. Prav veselji bomo, če nam boste še kaj pisali. Sprejmite tople domovinske pozdrave!
Urednik.

Mendon-Pariz. Nekako pred veliko nočjo je izšel en dopis v Vestniku sv. Rafaela od nas slovenskih sester tu na Mendon. Ker smo že takrat na kratko opisale naš prihod v tujino in naše delovanje v zavodu, gotovo ne bo za to sedaj nobenega zanimanja, vendar hočemo zopet malo povedati našim dragim bralcem Vestnika, kako smo se gibale med tem časom. Delo, ki smo ga pričele v zavodu pridno nadaljujemo, in sicer z velikim zadovoljstvom, zlasti, ker smo se že privadile tujine in za silo tudi francoskega jezika. Med tednom smo redno zaposlene, dočim imamo ob nedeljah več prostega časa. V prostih urah gledamo v duhu med našo drago izseljensko mladino, s katero bi rade delile našo krščansko in narodno ljubezen, a do sedaj še ni bilo nobene druge prilike, kot na sestanku dne 15. avgusta na Gravellen. Nekoliko več stika imamo pismeno z nekaterimi dekleti, ker bi jim rade dale čutiti vsaj v pisani besedi, da smo v njihovi bližini in da jih spremljajo naše molitve v njihovih težkih dneh. Kdo nima sočutja z mladim nežnim bitjem, ki ob sreči ma-

terinega objema in na zemlji domači ni našlo svoje sreče ter se je podalo iskat sreče v mrzlo tujino. Kako se marsikateremu dekletu bere z obraza tih žalost in hrepenenje po domači hišici in če je bila doma vajena na nedeljsko službo božjo, kako grozno to pogreša. Saj mi je na sestanku marsikatera priznala; oh, draga sestra, jaz veliko noči prejkam, imam brezvernega gospodarja, zelo neporno delo itd. V mesecu juliju smo ustanovile drugo podružnico Chateau de Verneuil sur Indre, kjer deluje petero naših sestr.

Z združenimi močmi želimo posvetiti vedno več zanimanja za naša slovenska dekleta in v upanju gledamo, da bo prišel čas, ko si bodo zlasti dekleta, ki iščejo službe, mogle najti vsaj začasni dom pri sestrah. Zavedamo se, da brez pomoči božje ne bo šlo, toda ker stvar temelji na koristnem namenu, upamo, da se nam ti načrti izpolnijo, če bomo v ta namen molili in žrtvovali kakšen prispevek. Gotovo bomo imeli ovire, ki se najdejo pri vsaki dobri stvari, a to nam ne sme vzeti poguma. Dragi bralci Rafaelovega vestnika in ljubitelji izseljencev, stranimo se v armado molitve v ta namen, kajti gre za važno stvar, gre za dobrobit izseljencev v okolici Pariza in v mestu samem, da rešimo na ta način marsikatero težkočo in čast naših slovenskih deklet. Kakšna ugodnost bi bila zlasti tudi slovenska kuhinja za naše čč. gg. duhovnike in g. akademike, ki iščejo hrano po gostilnah za drag denar. Če bomo zedinjeni v molitvi, složni v delovanju za dosego te zamisli, bo bodočnost našega izseljenskega življenja gotovo bolj prijetna, saj hoče nuditi dobro v dušnem in telesnem pogledu.

V novo pričetem letu želimo Družbi sv. Rafaela in vsem bralcem Vestnika, mnogo božjega blagoslova ter ostanemo vdanе v duhu vere in slovenskega naroda.
S. M. Ambrozija Caf.

Audun-le-Tiche, Moselle. — Mnogo slovenskih rudarjev pozna rudnik „Mont Rouge“, ali rdeči hrib. Ko prideš do rova, vidiš pred seboj prepad; nič manj kot 218 stopnic pelje pod zemljo, kjer rudarji streljajo, kopljejo, nakladajo in si pot brišejo in vse to za košček kruha. Nad rovom v zidu vidiš napisano Mageyi 1899. Že to nam pove, da rudnik obratuje že 40 let. Menda v Franciji ni rudnika brez Slovencev, pa tudi tu smo Slovenci. Takajšnja vas šteje 7000 prebivalcev, rdeči rudnik pa ima 1550 delavcev; 200 je Francozov, 1150 pa iznemec; iz-

med teh je največ Poljakov in Italijanov, med njimi pa tudi 35 Slovencev. Lani je bilo tu 80 Slovencev, po enoletnem bivanju pa jih je veliko odšlo drugam, ker pravi pregovor, da v Audunu ni zemlja za Slovence. Zasluzek še ni prevec slab. Stanovanje imamo dosti lepo in prostorno in z vsemi pritklinami. Kdor hocē, lahko redi prašiče, zajce ali kure. Zemlja je zelo poceni. Njiva stane za najem 1,25, travnik pa 1,50 za ar. Polja so vsa kamnita in v hribu, zaradi tega gredo naši ljudje za delom drugam, kjer je ravnina. Pravijo, da je v Aumetzu epše, ker je tam slovenski duhovnik in učitelj in lahko pejejo in igrajo kot doma.

Jože Barbič.

Tucquegnieux-Marina. — Dne 10. januarja 1959 je nenadoma umrl v bolnici v Brieyu g. Rože. Ta smrt je pretresla vse Slovence, ki so ga poznali, obenem pa je zbudila sočutje do družine, ki je ostala preko noči brez krušnega očeta. Mati je ostala sama s štirimi nedoraslimi otroci, brez sredstev, zroč v negotovost sredi tujine. Pokojni je bil skrben oče svoji družini. Čeprav je živel le v domačem krogu in skoraj ni poznal gostilnc, si ni mogel prihraniti ničesar. Iz svetovne vojne ni prišel prav zdrav in je opravljal samo lažje delo, zato pa je tudi malo zaslužil. Dve odrasli hčerki sta stopili v samostan, doma pa so še štirje. Edina skrb pokojnega je bila, da bi vsaj še toliko let delal, da bi od teh štirih vsaj eden dorastel za delo. Toda ta želja se mu ni izpolnila. Vsi smo občutili, kako je bilo ženi prve dneve po moževi smrti. Samo da si jo obiskal si občutil vso njeno bol in zaskrbljenost. Zgubila je moža, tega ji ne more nihče nadomestiti, toda božja Previdnost bo obvarovala njeno družino morda mnogo bolje, kakor je sama mislila. Slovenci so pokazali vso svojo dejansko ljubezen do bližnjega, pa tudi tujci, zato naj zaupa, da jo Bog ne bo zapustil, saj ima dve hčerki, ki služita le Bogu.

S. T.

Marine. — Zahvala. V težkih urah, ki so objele našo družino, ko se nam je zgrudil oče sredi dela za nas ves izčrpan smrti v naročje, v teh dneh, ko smo trepetali v bridkosti, ste nam prišli s tako ljubeznijo in sočutjem na pomoč, da smo mnogo lažje prenesli težki udarec. Pomagali ste mi vsi iz Marine-Tucquegnieuxa, bili so mi v pomoč iz Aumetza in celo iz Merlebacha. Imen ne bom naštevale, bi bilo predolgo. Povrniti ne morem jaz, ne drugi, ampak plačal bo neizmerno bo-

gati Oče, ki je v nebesih. In k njemu smo molili in Njega bomo še prosili otroci in jaz: »Bog vam plačaj ne enkrat, ampak tisočkrat.« — V imenu otrok in v svojem imenu Antonija Rože.

Paris. — Prav za prav ni lepo, da nisem posebej poslal poročila o delu v decembru lanskega leta. Poleg preobilnega dela na pragu obeh let navajam v opravičilo tudi to, da sem zadnje poročilo s ključil s soboto pred prvo adventno nedeljo, torej sem le zaključil pred novim cerkvenim letom. Prvega decembra smo v Parizu položili vrnec pred spomenikom blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Popoldne smo izražali čestitke našemu ministru dr. Puriću. V nedeljo 4. decembra sta bila občna zbora dveh izseljenskih organizacij s sedežem v Parizu. Isti dan sem slovesno krstil sina prekmurskega gostilničarja v Parizu g. Gerleca. Naslednje nedelje sem bil na potovanju: 11. decembra v Verneuilu, da so naše častite sestre lahko opravile božično sveto spoved. 18. decembra v Oissery, ko je bil tako hud mraz, kakor ga Francozi že desetletja ne pomnijo, sem blagoslovil lep nagrobni spomenik prekmurskega rojaka iz Vuče gomile; nagrobnik sta mu postavila dva brata, ki še služita v Franciji. Na veliki božični svetek smo se, kakor navadno, zbrali na tako priljubljeno Gravele; lepo število, okrog osemdeset. Najbolj nas je veselilo, da smo lahko prepevali naše prekrasne božične pesmi kar pri treh mašah; večernice je pa vodil č. g. Natlačen, sin našega narodnega bana. Tudi drugi slovenski katoliški inteligenti iz Pariza: jurista dr. Žebot in Casar, dr. Sušnikova in g. Jan so počastili sestanek s svojo navzočnostjo, za kar smo jim iskreno hvaležni. Seveda so prisostvovala tudi naše častite sestre iz Meudona. — Kar naslednji dan, na Stefanovo, sem bil že v Montereau, ob znamenitem sotočju Seine in Yonne, da sem spovedal večjo skupino naših izseljencev. In s tem bi moral prestopiti v civilno novo leto. Le kratek pogled nazaj: v dobi desetih mesecev sem opravil nad 50 daljših potovanj, več 100 km daleč od Pariza; pri tem me je samo vlak stal nad 5.000 frankov! Vsota bi se zvečala še za 2.000 frankov, če bi k temu prišel še stroške za pariški métro, avtobus in taksi. »V lastni režiji« sem odposlal nad 1000 pisem (dobil sem jih seveda dosti več!); seveda nimam »uradno« poštne prostoe, ampak je za pošto bilo potrebno plačati tudi nad 1.000 frankov. Pri našem izseljenskem komisariatu v Parizu sem tudi

rešil nad 1.000 pisem. Torej v teku desetih mesecev lepo število 2.000 pisem našim dragim izseljencem. Bo kdo ugovarjal, da ni lepo vse to naštevati? Res, dobro vem, kaj o tem pravi apostol Pavel. In se nočem s tem hvaliti, samo pokazati, kako veliko je delo, ki ga nikdar ne bi mogel opraviti, če mi Bog ne bi zdravja in sposobnosti dal. V Njem se hvalim. Novo leto, nova potovanja. 8. januarja v Issoudun, kjer se nas je zbralo okoli 50. Prav tako 22. januarja v Pont Audemer. 29. januarja sem pa znova pri naših slovenskih sestrah v Verneuil, ki bi se rade vsaj enkrat na mesec spovedale v materinščini. Kdo bi jim mogel odreči?

Ivan Camplin, izseljenski duhovnik.

SEVERNA AMERIKA

Milwaukee, Wis. — Na prošnjo Rafaelove družbe sem poslal nekaj podatkov o mestu Milwaukee in o fari sv. Janeza Evangelista, odgovarjajoč na stavljena vprašanja. Nisem računal na to, da bo ste priobčili, zato nisem niti pregledal in tudi ne popravljal. Bilo je namenjeno vam, ki poznate razmere, v informacijo. Kot vidim šele sedaj, je opomba glede lokalnega časopisa dvoumna in jo lahko vsakdo tolmači po svoje. Proletarec v Chicagu je zagrabil to priložnost in je oplaznil namenoma po »Obzorju« in njegovemu uredniku Mr. Stautu. Slovensko časopisje, kot vam je znano, je odigralo svojo vlogo. V Milwaukee je v tistih dneh, ko je bilo naseljevanje v popolnem cvetu, gospodaril pri lokalnem časopisu starokranjski liberalizem. Delavska Slovenija se je pod vodstvom radikalnega Franca Novaka spremenila v komunističen vestnik. Vestnik se je potopil v svojem lastnem blatu. Gotovo je, da Slovenci v Milwaukee niso bili nikdar tako radikalni in tudi ne tako umazani kot

jih je slikal radikalni Vestnik. Zato ga je ljudstvo pustilo na cedilu. Mr. Staut je kupil pred enajstimi leti bankrotirani Vestnik in ga prekrstil v Jugoslovanski obzor. Pod njegovim spretnim vodstvom je časopis vršil svojo nalogo v Milwaukee vestno. Skušal je združiti razcepljene ude slovenskega telesa. Njemu in edino le njemu se imamo zahvaliti, da ima Milwaukee slovenski časopis, ki poskuša ustrezati slovenskim zahtevam v Milwaukee in okolici. To ni lahko delo. Resnici na ljubo povedano, je Obzor izjema med slovenskim časopisjem, ker se ne opira niti na kako politično stranko in tudi ne na mnenje kake organizacije. Časopis se ogreva za vse, kar je dobrega, lepega in koristnega za naš narod. Zal bi mi bilo, če bi se delala krivica Mr. Stautu in njegovemu časopisu. Hvaležen vam bom, če v eni izmed števil Vestnika omenite te moje dodatke. Schiffer.

JUŽNA AMERIKA

Montevideo. — Naša kolonija je na zelo lep način proslavila 20 letnico Jugoslavije. Naš izseljenski duhovnik g. David Doktorič je imel v cerkvi sv. Frančiška slovesno službo božjo in lep govor o dolžnosti izseljencev do rodne zemlje. Popoldne je bila proslava, katero je priredilo društvo »Jugoslovanska zajednica«, kateremu predseduje g. Rudolf Derikava. Vršila se je prireditve v okviru »piknika« v parku »Duna Hotela« v mestnem okraju »Cerro«. Številno množico je nagovoril v imenu odbora g. Adam Barleković, ki je dal besedo g. Doktoriču, za njim pa je govoril g. Mihajlo Alagić. Proslave so se udeležili razen članov »J. Z.« mnogi člani »Bratstva«, »Slov. krožka«, »Prekmurskega društva« in izredno številni Hrvatje, ki niso člani nobenega društva. Tukajšnje časopisje je zelo lepo pisalo o naši državi.

KO ZOPET OBIŠČETE DOMOVINO
se obrnite na naše uradne potovalne pisarne

Vnovčevanje traveller-čekov, dolarjev in vseh drugih valut, prodaja vseh vozovnic, sestavljanje in prirejanje potovanj, informacije in prospekti.

Tujskoprometni zvezi „Putnik“ Ljubljana in Maribor

PUTNIK

v Ljubljani, Mariboru, Celju, Ptuju, Kranju, na Jesenicah, Bledu, v Rogški Slatini, Dravogradu, Gor. Radgoni, Jezerskem vrhu (drž. meja), Korenskem sedlu (drž. meja), v Planini pri Raški (drž. meja) in v Št. Ilju (meja)